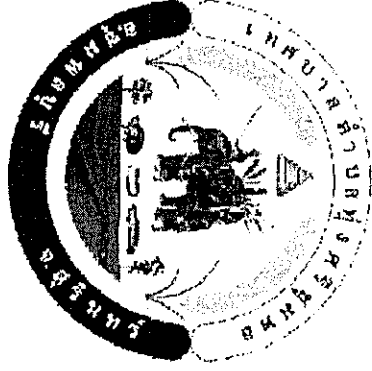

បង្កើតអង្គការសិក្សាស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវ

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ / ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច

สารบัญ

บทที่ ๑ บทนำ

บทที่ ๒ วิธีการจัดการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปรากฏภูเขาน้ำเฒ

บทที่ ๓ ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณีชาวบ้าน

วิธีการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น

วิธีการดำเนินการ / ขั้นตอน

1. จัดทำกิจกรรม เพื่อเสนอขออนุมัติดำเนินการจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น
3. สัมภาษณ์ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น
4. บันทึกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น ลงในระบบฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เทศบาลตำบลทุ่งศรีชุมพล อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่น เทศบาลตำบลทุ่งศรีชุมพล

อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 57 (1) อนุรักษ์ฟื้นฟู และ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและ ของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและส่วนร่วมในการดำเนินการด้วยภูมิปัญญาไทยมี ความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง สร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิแก่คนไทย สามารถปรับปรุงยุคให้ลัทธิธรรมคำสอนทางศาสนาใช้กับชีวิตได้อย่างเหมาะสม สร้างความสมดุลระหว่างคนกับ สังคมและธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของไทยให้เหมาะสมได้ตามยุค กองสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลทุ่งศรีชุมพลได้เล็งเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น จึง ได้จัดทำกิจกรรมสำรวจข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่น เพื่อรวบรวมข้อมูล สืบ สานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

1) ภูมิปัญญา (Wisdom) หมายถึง ความรู้ ความคิด ความสามารถ ที่เป็นผลมาจากการใช้ ความคิดและสติปัญญาในการปรับตัวและดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชน เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้น เรียรู้ และสะสมมาเป็นระยะเวลาาน สามารถใช้หรือปรับเปลี่ยนมาสร้าง ประโยชน์และแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตของคนในสังคม ภูมิปัญญาอาจเกิดจากประสบการณ์ของกลุ่มชนใน ชุมชนจากภายนอกชุมชน และ/หรือผลิตใหม่ หรือผลิตซ้ำ ขึ้นมาก็ได้

2) ภูมิปัญญาชาวบ้าน (Popular Wisdom) หมายถึง รากฐานความรู้ของชาวบ้านที่สร้างขึ้น จากประสบการณ์และความรอบรู้ รวมทั้งได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ และได้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้เข้ากับการสภาพการทางแวดล้อม และวัฒนธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำมาใช้ในการ ดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม

3) ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local wisdom) หมายถึง องค์ความรู้ที่เกิดจากการสังสมความรู้และ ประสบการณ์ของคนในชุมชนหรือท้องถิ่นที่มีการถ่ายทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นจนเป็นวิถีชีวิต มรดกทางวัฒนธรรม ที่มีคุณค่าและความหมายเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาชีวิตของคนใน ท้องถิ่น

4) ภูมิปัญญาไทย (Thai Wisdom) หมายถึง องค์ความรู้ ความสามารถ และทักษะของคน ไทยในด้านต่างๆ ที่เกิดจากการสะสม เลือกรสร และพัฒนาปรับปรุงอย่างมีระเบียบแบบแผนและมีรูปแบบที่ เป็นที่ยอมรับและได้รับการถ่ายทอดกันมาในสังคม เพื่อเอื้ออำนวยการดำรงชีวิต และการอยู่ร่วมกันของ ผู้คนและยุคแต่ละสมัย

ความต่างกันของภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ ภูมิปัญญาไทย เป็นองค์ความรู้และความสามารถโดยส่วนรวม เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ส่วนภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นองค์ความรู้และความสามารถในระดับท้องถิ่นซึ่งมีขอบเขตจำกัดในแต่ละท้องถิ่น เช่น ภาษาไทยเป็นภูมิปัญญาไทย ในขณะที่ภาษาอีสานเป็น ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

ความเหมือนกันระหว่างผู้ทรงภูมิปัญญาไทยกับปราชญ์ชาวบ้าน คือ บทบาทและภารกิจในการ อนุรักษ์ ภูมิปัญญาไปใช้แก้ปัญหา และการถ่ายทอดเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงจากอดีตถึงปัจจุบัน ส่วนความ แตกต่างกันนั้น ขึ้นอยู่กับระดับภูมิปัญญาที่จะนำไปแก้ปัญหาและถ่ายทอด กล่าวคือ ผู้ทรงภูมิปัญญาไทยย่อมมี ความสามารถ หรือภารกิจในการ อนุรักษ์ในระดับชาติไปแก้ปัญหา หรือถ่ายทอด หรือผลิตผลงานใหม่ๆ ที่มี คุณค่าต่อประเทศชาติ โดยส่วนรวม ส่วนปราชญ์ชาวบ้านมีความสามารถหรือภารกิจในการ อนุรักษ์ปัญญา ชาวบ้าน หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ไปแก้ปัญหาหรือถ่ายทอดในท้องถิ่น อย่างรักตามภูมิปัญญาไทย และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ย่อมมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้นถือว่าเป็นฐานหลักแห่ง ภูมิปัญญาไทยเปรียบเหมือนฐานเจตีย์

ประเภท/สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึงถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้าน คิดค้นขึ้น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาแก้ปัญหา เป็นทั้งสติปัญญาและองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้าน ดังนั้น จึงมีความครอบคลุมเนื้อหาสาระ และแนวทางการดำเนินชีวิตในวงกว้าง ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบไปด้วยองค์ความรู้ใน หลายวิชา ดังที่สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541) ได้จำแนกไว้รวม 10 สาขา คือ

1. สาขาสาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะ และเทคนิค ด้าน การเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในสภาวะการณ ต่างๆ ได้ เช่น การท การเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหาการเกษตร เป็นต้น

2. สาขาสาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค) หมายถึง การรู้จัก ประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลิตผลเพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภค อย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรมอันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิต และการจัดจำหน่ายผลิตผลทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยารพารา กลุ่ม หัตถกรรม และอื่นๆ เป็นต้น

3. สาขาสาการแพทย์ไทย หมายถึง ความสามารถในการป้องกันและรักษาสุขภาพของ คนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางสุขภาพและอนามัยได้

4. สาขาสาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการ จัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งอนุรักษ์ การพัฒนา และใช้ประโยชน์จากคุณค่าของ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

5. สาขาสากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในการจัดการด้านการสะสม และบริการ กองทุนและธุรกิจในชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์เพื่อเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกใน ชุมชน

6. สาขาสาวิสัยการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของ คนให้เกิด ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

7. สาขาศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม หัตถศิลป์ คีตศิลป์ เป็นต้น

8. สาขาสาการจัดการ หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการงานด้านต่างๆ ทั้ง ขององค์กร ชุมชน องค์กรทางสังคมอื่นๆ ในสังคมไทย เช่น การจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้านระบบผู้เผ่าผู้แก่ ในชุมชน เป็นต้น

กรณีของการจัดการศึกษาเรียนรู้ นับได้ว่าเป็นภูมิปัญญาการจัดการที่มีความสำคัญ เพราะการจัดการศึกษาเรียนรู้ดี หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาไทยที่มี ประสิทธิภาพ

9. สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถผลิตผลงาน เกี่ยวกับด้านภาษา ทั้ง ภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดจนทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

10. สาขาศาสนาและประเพณีหมายถึง ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอน ทางศาสนา เชื้อและประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่า ให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อบุคคล และสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักศาสนา การบวช เป็นต้น

ข้อมูลสถิติปีบัญชีของถิ่น ประชาชนวัยชราบ้านหรือปราชนัยถิ่น
เทศบาลตำบลทุ่งศรีชุมพล อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

แยกตามประเภทของสถิติของถิ่น

สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนา บนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งสามารถพึ่งพาตนเองในสภาวะการต่างๆ ได้ เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหา การเกษตร เป็นต้น

ที่	ชื่อภูมิปัญญา	เจ้าของภูมิปัญญา	จุดเด่นและข้อมูลภูมิปัญญา	บริเวณค้นพบ	เบอร์โทร.
1	การเกษตร แบบผสมผสาน	นายมนต์ แก้วขาว	เป็นจุดถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรประจำหมู่ที่ 4 ซึ่งทำการเกษตรในรูปแบบผสมผสานที่ไม่ใช้ปุ๋ยเคมี เช่น การปลูกพืชผล เช่น ขนุนมะม่วง มะพร้าว ผลไม้ทุกชนิด พืชผัก สวนครัวได้แก่ ผักบุ้ง บวบ ฟัก แฟง มะเขือ พริก รวมถึงการเลี้ยงปลาในบ่อดิน เป็นต้น โดยยึดหลักการทำการเกษตรแบบพอเพียง เป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เข้ามาศึกษาเรียนรู้	หมู่ที่ 4 บ้านตึกชุม อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
2	การเกษตรแบบผสมผสาน	นายวสุรัตน์ สร้อยจิต	เป็นจุดถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรประจำหมู่ที่ 12 ซึ่งทำ การเกษตรที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำในแบบผสมผสานที่ไม่ ใช้ปุ๋ยเคมี เช่น ทำนาแบบเกษตรอินทรีย์ปลูกข้าวปลอดสารเคมี ปลูกมะเขือเทศ เลี้ยงเป็ด เลี้ยง ปลา เป็นต้น โดยยึดหลักการทำเกษตร แบบพอ เพียง ๔ เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้การใช้ เทคโนโลยี อ ยี แ ละ นวัตกรรม ทางด้านการเกษตร เช่น การใช้ระบบควบคุมการให้น้ำพืช การขยายพันธุ์พืช ให้กับผู้มา ศึกษา	12 หมู่ที่ 12 ต.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	

			เรียนรู้ เลขที่ 12 หมู่ 12 ตำบลชุมพลบุรี	หมู่ที่ 5 บ้านโนนสาย ต.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
3	การเกษตรแบบผสมผสาน	นายประจวบทรัพย์ สร้อย แสง	เป็นจุดถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรประจำหมู่ที่ 12 ซึ่งทำการเกษตรที่นำเทคโนโลยีมาใช้ ในการทำในแบบผสมผสานที่ไม่ ใช้น้ำยเคมี เช่น ทำนาแบบเกษตรอินทรีย์ปลูกข้าวปลอดสารเคมี ปลูกมะเขือเทศ เลี้ยงเป็ด เลี้ยง ปลา เป็นต้น โดยยึดหลักการทำ เกษตรแบบพอ เพียง เป็น วิทยากรถ่ายทอดความรู้การใช้ เทคโนโลยี แล ะ ะ วั ต ก ร ร ม ทางด้านการเกษตร เช่น การใช้ระบบควบคุมการให้น้ำพืช การขยายพันธุ์พืช ให้กับผู้ที่มาศึกษาเรียนรู้ เลขที่ 12 หมู่ 12 ตำบลชุมพลบุรี		
4	ด้านหัตถกรรมและ อุตสาหกรรม	นายอิမ်ทร์ มงคลดี	ศิลปหัตถกรรม ด้านการจักสานไม้ไผ่และงานเฟอร์นิเจอร์โต๊ะโต๊ะเก้าอี้ไม้ ไชร์ กระชังปลา	หมู่ที่ 7 บ้าน หนองบัว ต.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
5	หัตถกรรม	นายพุฒ อ่อนเรือ	จักสานไม้ไผ่ และเชือกทำเบ็ด	หมู่ที่ 8 ต. ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
6	หัตถกรรม	นางอ้าว ระหงษ์ทอง	ทอผ้าไหม ยกดอก ทอผ้าพันคอ	13 หมู่ที่ 10 ต.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี	
7	หัตถกรรม	นางคุณ อินทรีโสภา	ทอผ้าพันคอ ของชำร่วย	หมู่ที่ 4 บ้าน ตึกชุม ต.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	

8	หัตถกรรม	นายณรงค์ คุณมาศ	แกะสลักปั้นดินเผา ช่างศิลป์	หมู่ที่ 5 ต.ชุมพลบุรี	
9	อุตสาหกรรม	นายมงคลรัตน์ จิงสุรกิจ	ทำโต๊ะ ชุดรับแขก ด้วยวัสดุไม้ทุกชนิด	338 หมู่ที่ 1 ต.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
10	หัตถกรรม	นายแสง สุขศิริ	ช่างศิลป์ งานแกะสลักต่างๆ	99 หมู่ที่ 18 ต.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
11	หัตถกรรม	นางพัด กองสุข	ศิลป์หัตถกรรม สิ่งทอ ห่อเชื้อ กาก ยกดอก	77 หมู่ที่ 10 ต.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
12	ดอกไม้จันทน์	นางสำราญ เย้ยรัมย์	เป็นจุดถ่ายทอดความรู้ด้าน การ ประดิษฐ์ ประจําหมู่ที่ 21 เน้น การสร้างงานในชุมชน เพื่อก่อให้เกิดรายได้ สิ่งประดิษฐ์มีหลาย ประเภท เช่น ดอกไม้ จันทน์ ห่อเหรียญของ ข้างร่วมด้วยสื่อเตอร์โซ่เครื่อง หมู่ 21 ตำบลชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์ ดอกไม้จันทน์ กลุ่มดอกไม้จันทน์ หมู่ 21 นางสาว สำราญ เย้ยรัมย์ เป็นการ รวมตัวกันของ คนในชุมชนที่ต้องการ ใช้เวลากว่างทำกิจกรรม ร่วมกันโดยเน้นการ สร้างงาน ในชุมชน เพื่อ ก่อให้เกิดรายได้ หมู่ 21 ตำบลชุมพลบุรี อำเภอ ชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์	หมู่ที่ 21 บ้านโนนสาย ต.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
13	ทำหม่มข้าว ไม้กวาด	นางสุดใจ นิลขวัญ	ผลิตกวาดหว้าหวายที่ใช้หลักการ จัดทำด้วยเนื้อหญ้า เนื้อหว้า	หมู่ที่ 9 บ้านหนองแสง	

			กระเทียมหอมอร่อย ที่ยังคงรสชาติอร่อย ของสด ทุกวัน	ด.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
14	กลุ่มทำแกงจืด	นางสุวรรณี เนื่องมี	ผลิตภัณฑ์อาหารทำด้วยแกงจืดจากน้ำลำน้ำมูลถนนอมอาหารที่ยังคงรสชาติอร่อยของแกงจืด	หมู่ที่ 2 บ้านทัพค่าย ด.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
15	น้ำพริกนรกแมลงดา	นางวราณี ช่างเกวียน	ผลิตภัณฑ์อาหารที่ใช้หลักการถนอมอาหาร ที่ยังคงรสชาติของปลาแห้งตำผง ปลาแห้งสามารถเก็บไว้ได้ยาวนานกว่าของสด ด้วยกรรมวิธีคือ จมชั้นขลุ่ยเหล็ก แล้ว บรรจุในกระปุกเก็บไว้ กินได้นานรสชาติจัดถึงใจเวลากินกับผักเหนาะ อร่อยตกแต่กลิ้นด้วยแมลงดา	หมู่ที่ 2 บ้านทัพค่าย ด.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
16	ด้านการแพทย์แผนไทย นวดด้วยลูกประคบ	นางภา แต่มพิมาย	เน้นการใช้มือในการ กดจุด คลึง บีบ ตัด ดึง ประคบ บำบัดอาการเจ็บป่วย เบื้องต้นได้ในระดับหนึ่ง ทำ ให้อารมณ์สบาย ต้นตัว เป็นการผ่อนคลาย ทำให้โลหิต หมุน เวียน เลือดลมเดินได้สะดวก	หมู่ที่ 7 บ้านหนองบัว อ.ชุมพลบุรี ด.ชุมพลบุรี	
17	แพทย์แผนไทย	นายบุญจันทร์ บุญมี	เป่ารักษากระดูก แขน ขาหัก เป่ารักษาสีผิวดีโดยการใช้น้ำร่วมกับสมุนไพร	โคกสูง ด.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
18	แพทย์แผนไทย	นายประจวบ มาลาสิทธิ์	เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่น	หมู่ที่ 13 บ้านสวนหม่อน ด.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	

19	แพทย์แผนไทย	นายเอก ปาปะสังข์	เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพของประชาชนในห้องชัน ทำพิธีบายศรีสู่ขวัญ	2 หมู่ที่ 3 บ้านคู ด.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
20	แพทย์แผนไทย	นางจันทร์ ยรัมย์	การแพทย์แผนไทยและการใช้ยาสมุนไพรทุกประเภท (วิดิสดังทุกประเภท)	15 หมู่ที่ 8 ด.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
21	นวดแผนไทย	นางบุญ ชันโพธิ์น้อย	นวดแผนโบราณ	29 หมู่ที่ 9 ด. ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
22	ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	นางทองพูน เรือน้อย	รำตอกกลอนยาว ศิลปะการแสดง	52 หมู่ที่ 4 บ้านดักชุม ด.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
23	ศิลปะการแสดง	นายบัญชา ชนะชัย	ศิลปะการแสดงและดนตรี เป่าแคน สีซอ	119 หมู่ที่ 10 บ้านระหาร ด.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
24	ศิลปะการแสดงและด้านภาษาและวรรณกรรม	นายสำรวม ตีสัม	ศิลปะการแสดงพื้นบ้าน การละเล่นกันตริမ် ภาวะเขมร	ด.ชุมพลบุรี อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์	
25	ศิลปะการแสดง	กลุ่มโรงเรียนโพมพวิทยา คม	ศิลปะการแสดงโองราช เครื่องเล่นพื้นบ้าน	หมู่ที่ 16 บ้าน โพมพอง อ.โพมทอง จ.สุรินทร์	

รูปภาพภูมิทัศน์ปีญญาท้องถิ่น ปรากฏภูเขาบ้าน เทศบาลตำบลทุ่งศรีชุมพล

